

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

**Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 86/2016
privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

La adoptarea Legii nr. 86/2016 a fost avută în vedere structura instituțională de la momentul respectiv, când Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, instituție fără personalitate juridică, făcea parte din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. În ianuarie 2017, Departamentul a fost reorganizat și preluat în cadrul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Adoptarea Legii nr. 86 /2016 a avut în vedere nevoia de a înființa și operaționaliza centrele comunitare românești, cu scopul păstrării și promovării patrimoniului cultural românesc, a intensificării sentimentului de coeziune și a nivelului de relaționare între membrii comunităților de români din străinătate.

În vederea implementării obiectivelor propuse, s-a desprins necesitatea stabilirii în mod concret, fără echivoc, a etapelor ce trebuie urmate pentru înființarea acestor centre comunitare, precum și a atribuțiilor instituțiilor publice implicate.

Având în vedere aceste evoluții instituționale, precum și necesitatea de modificare a legii sus-menționate pentru a facilita aplicarea acesteia, a fost elaborat prezentul proiect de act normativ.

1. Descrierea situației actuale

Printre nevoile comunităților românilor din afara granițelor se numără acelea privind accesul copiilor și tinerilor români la limba, cultura și tradițiile românești, limitat de necesitatea de integrare în societățile statelor de reședință, privind adaptarea la specificul societăților-gazdă și cunoașterea drepturilor și obligațiilor care le revin în statele de cetățenie,

privind o mai bună coeziune la nivelul fiecărei comunități de români, precum și privind menținerea legăturilor cu România, inclusiv din perspectiva reîntoarcerii în țară.

Din nevoia de a identifica instrumente eficiente pentru a răspunde acestor nevoi, a fost adoptată Legea nr. 86/2016, care prevede instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.347 din 6 mai 2016. Legea prevede în sarcina statului român obligația de a lua măsuri menite să asigure o bună reprezentativitate a românilor din afara granițelor țării la nivel de comunitate și de a asigura coeziunea în cadrul acestora.

Conform prevederilor art.3 din același act normativ, Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, este responsabil pentru înființarea centrelor comunitare românești.

Conform prevederilor art.5 alin. (1) din Legea nr. 86/2016 centrele comunitare românești nu au personalitate juridică și funcționează în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, denumit în continuare *MAE*.

Prin Legea nr.86/2016, sunt, astfel, definite instituțiile implicate în înființarea centrelor comunitare și, succint, procedura de înființare și obiectivele acestora.

Textul în vigoare al Legii nr.86/2016 este compus din 8 articole, dintre care 5 substanțiale (art. 2-6). Pentru ca legea să devină aplicabilă, este necesară modificarea celor 5 articole substanțiale, cel puțin prin referiri la atribuțiile Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, denumit în continuare *MpRP*, privind centrele comunitare românești, în condițiile în care *MpRP* a fost înființat după adoptarea legii, iar în textul actual al acesteia *MAE* este titularul tuturor obligațiilor subsecvente. Suplimentar, în toate cele 5 articole substanțiale, trebuie făcută o delimitare clară a atribuțiilor care nu pot fi preluate de către *MpRP* de la *MAE*, având în vedere diferențele funcționale de bază între cele două instituții. Din acest punct de vedere, deși modificările propuse privesc o mare parte

	<p>din textul în vigoare, natura, spiritul legii, concepția generală ori caracterul unitar al actului normativ nu sunt afectate.</p> <p>Coroborarea prevederilor art.5 alin. (1) ale legii în vigoare, conform cărora „centrele comunitare românești nu au personalitate juridică și funcționează în cadrul Ministerului Afacerilor Externe”, cu prevederile art.12 al Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice, ratificată de România prin Decretul nr.566/1968, conduce la interpretarea logică (<i>tertium non datur</i>) că aceste centre comunitare sunt dezmembrăminte ale MAE, care nu pot fi înființate pe teritoriile statelor-gazdă decât cu acordul prealabil al acestora. Din acest punct este necesară reglementarea explicită a necesității obținerii prelabile a acordului staului-gazdă, precum și soluția normativă de înființare a centrelor prin hotărâre a Guvernului, după obținerea acordului prealabil sus-menționat.</p> <p>De asemenea, la momentul adoptării textului legii în vigoare, MpRP nu exista ca instituție separată de MAE, iar centrele comunitare sunt, conform textului în vigoare, dezmembrăminte ale MAE, fără a exista prevederi explicite privind personalul acestor centre. Din acest punct de vedere, proiectul legii de modificare propune o soluție legislativă privind personalul centrelor comunitare, similară cu cea prevăzută de Legea nr.356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, republicată, cu modificările și completările ulterioare.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Prin prezentul proiect de act normativ, legea este adaptată la structura instituțională actuală.</p> <p>De asemenea, sunt propuse norme legale suplimentare în ceea ce privește procedura de înființare, atribuțiile, finanțarea și personalul centrelor comunitare.</p> <p>Totodată, prezentul proiect de act normativ sprijină îndeplinirea de către autoritățile abilitate a obligației de a lua măsuri menite să asigure o bună reprezentativitate a românilor din afara granițelor țării la nivel de comunitate și de consolida coeziunea acestor comunități, prin organizarea de proiecte și programe cu caracter cultural, educativ și artistic în</p>

	scopul promovării realităților istorice, a tradițiilor, a obiceiurilor, valorilor naționale și a identității lingvistice.
3. Alte informații	Textul în vigoare al Legii nr.86/2016 nu prevede în mod detaliat procedura de înființare și subordonare a centrelor comunitare, în condițiile în care instituția nou-înființată, a centrelor comunitare, cuprinde și elemente de extraneitate ale acțiunii guvernamentale și trebuie, în consecință, adaptată prevederilor Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 privind relațiile diplomatice.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1.¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Modificarea legii potrivit prezentului proiect de act normativ clarifică procedura de înființare și modul în care Ministerul pentru Românii de Pretutindeni și

Ministerul Afacerilor Externe cooperează pentru înființarea și asigurarea funcționării acestora.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2					7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-

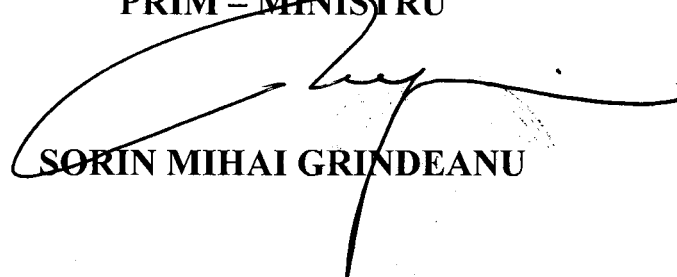
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații	Aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ se realizează în limita fondurilor aprobate Ministerului pentru Românii de Pretutindenii prin legile bugetare anuale.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:						
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	Legea nr.86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate					
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	În termen de 90 de zile de la adoptarea prezentului proiect de act normativ, prin Hotărâre a Guvernului vor fi adoptate norme metodologice de implementare.					
1^a Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.					
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.					
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.					

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.393/2017.

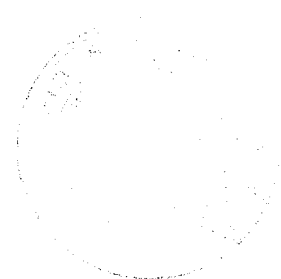
6. Alte informații	
<p><i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului proiect de act normativ</i></p>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost îndeplinite procedurile cu privire la transparența decizională în administrația publică și la accesul la informațiile de interes public (Legea nr. 52/2003).
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
<p><i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsurile de implementare</i></p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

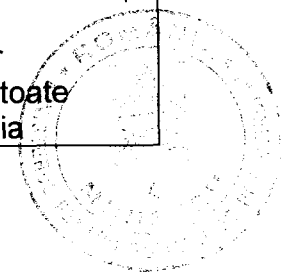
SORIN MIHAI GRINDEANU

Propunere de modificare Legea nr. 86/2016

Formă actuală	Propunere
<p>Art. 2 - (1) În vederea îndeplinirii obligației prevăzute la art. 1, statul român asigură înființarea unor centre comunitare românești în fiecare stat în care sunt înregistrați la misiunile diplomatice ale României cel puțin 5.000 de cetățeni români.</p> <p>(2) Înființarea centrelor comunitare românești se face în baza unei solicitări adresate Departamentului Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, semnată de cel puțin o treime din cetățenii români înregistrați la misiunile diplomatice ale României din statul respectiv.</p> <p>(3) Calitatea de membru al unui centru comunitar românesc se dobândește prin cerere adresată conducerii centrului comunitar românesc, cu condiția înregistrării prealabile la misiunile diplomatice ale României din statul respectiv.</p>	<p>Art. 2 - (1) În vederea îndeplinirii obligației prevăzute la art. 1, statul român asigură înființarea unor centre comunitare românești în statele cu comunități românești semnificative.</p> <p>(2) Înființarea fiecărui centru comunitar românesc se face ca urmare a solicitării adresate misiunilor diplomatice sau, după caz, oficiilor consulare ale României din statele de reședință sau Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, denumit în continuare MRP, semnată de cel puțin o treime dintr-un minimum de 5000 de cetățeni români înregistrați la misiunile diplomatice și, după caz, la oficiile consulare ale României din statul respectiv.</p> <p>(3) Modelul solicitării este prevăzut în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege.</p> <p>(4) După înființarea centrului comunitar românesc, calitatea de membru al acestuia se dobândește ca urmare a solicitării adresate conducerii centrului, cu condiția înregistrării prealabile la misiunile diplomatice sau, după caz, la oficiile consulare ale României din statul respectiv.</p>
<p>Art. 3 - Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, este responsabil pentru înființarea centrelor comunitare românești.</p>	<p>Art. 3 - (1) MRP, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, denumit în continuare MAE, înființează centrele comunitare românești, pe baza acordurilor internaționale încheiate în acest sens cu statul de reședință. MRP și MAE propun zonele și numărul de centre comunitare care pot fi înființate într-un stat terț în funcție de următorii factori:</p> <p>a) Distanța mare față de misiuni diplomatice, oficii consulare, ori institute culturale românești, care îngreunează accesul la o prezență instituțională românească;</p> <p>b) Numărul de cetățeni români din regiunea în care va funcționa centrul comunitar românesc.</p> <p>(2) Înființarea și desființarea centrelor comunitare românești din străinătate, regimul de finanțare, structura organizatorică și numărul de posturi se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea MRP și a MAE.</p>

	(3) Centrele comunitare românești din străinătate își desfășoară activitatea în colaborare cu misiunile diplomatice și, după caz, cu oficiile consulare din țările respective.
<p>Art. 4. - Statul român, prin Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, pune la dispoziția fiecărui centru comunitar românesc un sediu în care să își desfășoare activitatea.</p>	<p>Art. 4 - (1) Statul român, prin MRP, pune la dispoziția fiecărui centru comunitar românesc un sediu în care să își desfășoare activitatea.</p> <p>(2) În susținerea activității centrelor comunitare românești din străinătate, MRP propune cuprinderea în bugetul de stat a fondurilor necesare pentru funcționarea centrelor comunitare românești și pentru derularea programelor și proiectelor pentru fiecare centru comunitar românesc în parte.</p>
<p>Art. 5 - (1) Centrele comunitare românești nu au personalitate juridică și funcționează în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.</p> <p>(2) Centrele comunitare românești au drept scop asigurarea coeziunii comunităților de români din afara granițelor țării, reprezentativitatea acestora, organizarea de proiecte și programe cu caracter cultural, educativ și artistic în scopul promovării realităților istorice, a tradițiilor, a obiceiurilor, valorilor naționale și a identității lingvistice.</p>	<p>Art. 5 - (1) Atribuțiile și, dacă este cazul, personalitatea juridică a centrelor comunitare vor fi reglementate prin acordurile internaționale menționate la art. 3 alin. (1) din prezenta lege.</p> <p>(2) Centrele comunitare românești au drept scop asigurarea coeziunii comunităților de români din afara granițelor țării, reprezentativitatea acestora, organizarea de proiecte și programe cu caracter cultural, educativ și artistic în scopul promovării realităților istorice, a tradițiilor, a obiceiurilor, valorilor naționale și a identității lingvistice. Centrele comunitare românești pot avea rol de facilitare a cooperării sectoriale dintre România și statele de reședință, cu participarea membrilor comunității românești din statele respective.</p>
<p>Art. 6 - (1) Structura organizatorică, regulamentul de organizare și funcționare, numărul de posturi, rolul și atribuțiile, precum și categoriile de personal ale centrelor comunitare românești se aprobă prin ordin al ministrului afacerilor externe, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.</p> <p>(2) Centrele comunitare românești beneficiază de sprijin financiar sau material pentru:</p> <p>a) desfășurarea acțiunilor, proiectelor și programelor inițiate;</p> <p>b) achiziționarea de manuale, cărți de specialitate, cărți de lectură sau alte publicații în limba română;</p> <p>c) desfășurarea unor cursuri educaționale în limba română;</p> <p>d) organizarea unor evenimente care au ca scop celebrarea principalelor evenimente naționale sau religioase;</p>	<p>Art. 6 - (1) Centrele comunitare românești din străinătate sunt conduse de câte un director, numit și eliberat din funcție de către ministrul pentru românii de pretutindeni din cadrul personalului MRP, cu avizul MAE. Pe durata exercitării mandatului, directorul centrului comunitar românesc din străinătate este salariat la nivelul funcției de ministru consilier, conform legislației referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.</p> <p>(2) Centrele comunitare românești pot contracta pe plan local, cu respectarea legislației statului de reședință, membri ai comunității românești din statul respectiv.</p> <p>(3) Pe perioada misiunii permanente în cadrul centrelor comunitare românești, personalul MRP beneficiază de toate drepturile și se supune obligațiilor prevăzute de legislația</p>

referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.

(4) Centrele comunitare românești beneficiază de sprijin financiar sau material pentru:

- a) desfășurarea acțiunilor, proiectelor și programelor care subscriu scopului de înființare;
- b) achiziționarea și distribuirea de manuale, cărți de specialitate, cărți de lectură sau alte publicații în limba română;
- c) desfășurarea unor cursuri educaționale în limba română;
- d) organizarea unor evenimente care au ca scop celebrarea principalelor evenimente naționale sau religioase;
- e) organizarea unor ateliere cu caracter artistic, religios sau sportiv.
- f) organizarea unor evenimente de informare privind drepturile și responsabilitățile cetățenilor români în statul-gazdă.

(5) Centrele comunitare românești se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul MRP;
- b) donații, sponsorizări sau orice alte surse legal constituite.

(6) Statul de funcții, încadrarea posturilor în structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare se aprobă prin ordin al ministrului pentru românii de pretutindeni, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

